

overvejelser at lade uge- og månedsblade udgå af bladtilskudsordningen af hensyn til EU's konkurrenceregler, herunder statsstøtteregler, kan give anledning til tvivl om, hvorvidt også den del af bladtilskudsordningen, der vedrører dagbladene, på sigt vil vise sig holdbar.

For det tredje vurderede udvalget, at den nuværende ordning isoleret set lægger en række uhensigtsmæssige bindinger på de dagblade, der ønsker at modtage tilskud. For at få gavn af ordningen forudsættes det således, at et dagblad kan afleveres trykt til Post Danmark A/S i løbet af natten, og at det pågældende dagblad vil acceptere, at distributionen ikke nødvendigvis er afsluttet før eksempelvis kl. 14.30 den følgende dag, der er det servicemål, som Post Danmark A/S oplyser som det seneste omdelingstidspunkt til postmodtagere i byområder. Selv om den nuværende bladtilskudsordning formelt er åben for alle, kan det ikke udelukkes, at en række dagblade reelt ikke har mulighed for at få gavn af den, fordi de meromkostninger, der er forbundet med at kunne levere til Post Danmark A/S om natten, ikke står mål med den eventuelle besparelse, der er ved at få distribueret oplaget til de særligt lave takster. Dagblade, der distribueres med Post Danmark A/S, opnår heller ikke de fordele, der er ved at være en egentlig morgenavis, d.v.s. være abonnenterne i hænde tidligt om morgenen.

Konsekvensen af disse forhold er ifølge udvalget, at den nuværende ordnings effekt på, hvilke typer af dagblade der er på markedet, er uklar. Nogle dagblade, der ud fra ovenstående betragtninger reelt er afskåret fra at få gavn af den nuværende bladtilskudsordning, kunne således måske have overlevet, hvis de havde fået adgang til det statslige tilskud til distribution af dagblade. Tilsvarende kan ordningen utilsigtet have som konsekvens, at kun visse typer af dagblade kan tænkes at opstå fremover.

I den forbindelse noterede udvalget, at en række gratisaviser, d.v.s. dagblade med gratis eller forholdsvis billige abonnemeter, i de senere år har stået for en betydelig del af den mængde dagblade, der under bladtilskudsordningen er blevet distribueret af Post Danmark A/S. Selv om nogle af disse efterfølgende er lukket igen, vurderes forskellige former for gratisaviser at kunne opstå i de kommende år. Idet den nuværende ordning er løvbunden, således at fremkomsten af nye dagblade, der distribueres af Post Danmark A/S, ikke påvirker tilskuddet til de eksisterende dagblade, vil en sådan udvikling i første omgang føre til større statslige udgifter til bladtilskuddet. Hvis udgivespresset imidlertid blev for stort, var det udvalgets

forventning, at der fra statens side ville blive gennemført tiltag for at begrænse udgiftsvæksten, hvilket også vil ramme de eksisterende dagblade. Også i denne forstand fandt udvalget, at der kunne opstå tvivl om den nuværende ordnings holdbarhed.

På ovenstående baggrund var det udvalgets vurdering, at den hidtidige bladtilskudsordning ikke længe kunne anses for hensigtsmæssig.

2.4. Udvalgets overordnede overvejelser

Det var en forudsætning for udvalgets arbejde, at udgifterne til en ny ordning skulle holdes inden for det faktisk udbetalte bladtilskud fra staten til Post Danmark A/S i 2004 svarende til ca. 323 mio. kr. Givet denne økonomiske ramme vurderede udvalget en række forskellige omlægninger af ordningen. Udvalget måtte i den forbindelse anerkende, at enhver omlægning måtte indebære en betydelig omfordeling mellem dagbladene. Der blev i den forbindelse lagt vægt på, at en ændring af tilskuddet til befordring af dagblade ikke burde føre til, at mange dagblade berøres på en sådan måde, at deres videre eksistens trues.

Det var endvidere udvalgets opfattelse, at en omlægning af bladtilskudsordningen må forventes at føre til ændringer på distributionsmarkedet. I sin anbefaling lagde udvalget derfor vægt på, at der gives tilstrækkelig tid til, at både dagbladene og distributionsmarkedet kan tilpasse sig de nye rammevilkår.

Udvalget noterede sig også, at nogle kategorier af dagblade generelt betragtet befinder sig i en finansielt presset situation. Det gælder særligt de små, landsdækkende dagblade og mange af de lokale dagblade. For sidstnævnte kategori gælder desuden det forhold, at de i praksis er udelukket fra at få gavn af den eksisterende bladtilskudsordning, fordi de som oftest udkommer og distribueres efter fristen for indlevering til Post Danmark A/S.

Blandt en række muligheder for at afgrænse en ny ordning for tilskud til distribution af dagblade har udvalget navnlig overvejet det hensigtsmæssige i at indføre et betalingskrav, d.v.s. en vis minimumsbetaling fra abonnenterne, for at et dagblad kunne anses som tilskudsberettiget.

Udvalget nåede imidlertid frem til at anbefale, at indførelsen af et betalingskrav ikke umiddelbart kunne anbefales. Dermed lagde udvalget vægt på, at det kan være vanskeligt at begrunde, hvorfor et dagblad, der i øvrigt er identisk med et andet dagblad, ikke kan blive tilskudsberettiget, blot fordi det udbydes i abonnement gratis eller til en lav pris.